

4

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

29.11.2022

Київ

№ 782

Про затвердження Концепції військово-патріотичного виховання в Міністерстві внутрішніх справ України та центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України

Відповідно до пунктів 9, 11 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878, з метою військово-патріотичного виховання у МВС та центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, та здійснення заходів, спрямованих на формування в громадян готовності до захисту України, громадське сприяння безпеці та обороні України, підвищення престижу військової і спеціальної державної служби

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Концепцію військово-патріотичного виховання в Міністерстві внутрішніх справ України та центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, що додається.

2. Національній поліції України (Клименко І.), Державній прикордонній службі України (Дейнеко С.), Державній службі України з надзвичайних ситуацій (Крук С.), Національній гвардії України (Лебідь Ю.), закладам освіти, що належать до сфери управління МВС, протягом місяця підготувати та надіслати до Департаменту освіти, науки та спорту пропозиції (за напрямками діяльності) щодо заходів з реалізації Концепції військово-патріотичного виховання в Міністерстві внутрішніх справ України та центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Катерину Павліченко.

Міністр

Денис МОНАСТІРСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства
внутрішніх справ України
29.11. 2022 року № 782

КОНЦЕПЦІЯ

військово-патріотичного виховання в Міністерстві внутрішніх справ України та центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України

В Україні військово-патріотичне виховання є складовою національно-патріотичного виховання.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та суспільства є формування в громадян почуття патріотизму, поваги до Конституції і законів України, готовності до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

Військово-патріотичне виховання є складовою освітнього процесу в закладах освіти, що належать до сфери управління МВС, а також у закладах освіти, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, та Національної гвардії (далі – заклади освіти системи МВС).

Концепція військово-патріотичного виховання в Міністерстві внутрішніх справ України та центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України (далі – Концепція) розроблена відповідно до положень Конституції України, Законів України «Про основи національного спротиву», «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанови Верховної Ради України від 12 травня 2015 року № 373-VIII «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», Указу Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», постанови Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 року № 673 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України», постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2018 року № 845 «Деякі питання дитячо-юнацького військово-патріотичного виховання», наказу Міністерства внутрішніх справ України від 11 листопада 2014 року № 1204 «Про затвердження Положення про організацію військово-шефської роботи в системі Міністерства внутрішніх справ України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 листопада 2014 року за № 1500/26277, наказу Міністерства освіти і науки України від 06 червня 2022 року № 527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність,

наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641» та інших нормативно-правових актів.

1. Мета та завдання військово-патріотичного виховання в Міністерстві внутрішніх справ України та центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України

Військово-патріотичне виховання в Міністерстві внутрішніх справ України (далі – МВС) та центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України (далі – ЦОВВ), – це діяльність МВС, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС щодо здійснення заходів, спрямованих на формування в громадян готовності до захисту України, громадського сприяння безпеці та обороні України та підвищення престижу військової і спеціальної державної служби.

Військово-патріотичне виховання в МВС та ЦОВВ зорієнтоване на формування в молоді готовності до захисту України, розвиток бажання здобувати професії поліцейського, військовослужбовця, рятувальника, проходити службу в Національній поліції України, Державній прикордонній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України.

Робота з військово-патріотичного виховання в МВС та ЦОВВ має проводитися комплексно, спільними зусиллями органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також закладів освіти, сім'ї, громадських об'єднань та благодійних організацій, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України.

Організація військово-патріотичного виховання в МВС та ЦОВВ спрямовується на формування патріотизму, національно-культурної ідентичності, збереження та розвиток духовних і моральних цінностей, підвищення рівня правових знань та правової культури молоді, оволодіння початковою військовою підготовкою, професіями поліцейських, військовослужбовців, рятувальників, формування психологічної та фізичної готовності до служби в Національній поліції України, Державній прикордонній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України.

Мета військово-патріотичного виховання в МВС та ЦОВВ полягає у: формуванні оборонної свідомості (готовність громадянина до захисту України) населення України;

популяризації і підвищенні престижу здобуття освіти в закладах освіти системи МВС та проходження служби в Державній прикордонній службі

України, Національній поліції України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України;

розвитку військово-прикладного і службово-прикладного спорту, військової науково-технічної творчості та інновацій;

формуванні розуміння і підтримки населенням України державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції та практичних кроків до зближення з НАТО із збереженням в основі українських національних цінностей;

збільшенні чисельності громадян (зокрема молоді), готових до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України та набуття ними необхідних компетенцій із початкової військової та спеціальної підготовки;

активному залученні молоді до громадського сприяння безпеці та обороні України та набуття необхідних компетентностей у сфері безпеки та оборони;

вшануванні захисників України, які полягли в боротьбі за незалежність та територіальну цілісність України;

формуванні шанобливого ставлення до героїв боротьби Українського народу за незалежність України.

2. Шляхи реалізації військово-патріотичного виховання в МВС та ЦОБВ

Комплексна діяльність у МВС та ЦОБВ спрямовується на шанобливе ставлення до героїв боротьби Українського народу за незалежність України й передбачає участь поліцейських, військовослужбовців та рятувальників у виховній роботі закладів освіти, закладів дошкільної освіти, виконання заходів з військово-патріотичного виховання в комплексі з освітньою діяльністю закладів освіти системи МВС тощо.

Взаємодія у сфері громадського сприяння безпеці та обороні України.

Виконання МВС, Національною поліцією України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною гвардією України, закладами освіти системи МВС загальнодержавних заходів, планів дій та програм із національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання.

Військово-професійна орієнтація і патріотичне виховання молоді відповідно до пропозицій та подальшого комплектування Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України.

Вшанування захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність та територіальну цілісність України.

Виробництво кінофільмів, відеофільмів патріотичного змісту, що популяризують діяльність Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, використання в освітній діяльності закладів освіти системи МВС відеоматеріалів військово-патріотичного змісту, наведення прикладів героїчного спротиву Українського народу.

Удосконалення внутрішньої та зовнішньої взаємодії з питань військово-патріотичного виховання (співпраця Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України із закладами освіти, іншими міністерствами щодо обміну досвідом, проведення спільних заходів тощо).

Сприяння МВС, Національною поліцією України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною гвардією України, закладами освіти системи МВС розвитку напрямів волонтерської діяльності, що сформувалися в період відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України.

Популяризація в МВС та ЦОВВ найкращих здобутків національно-історичної, духовної спадщини, героїчного минулого і сучасного українського народу (долучення до загальнонаціональних заходів патріотичного спрямування, розміщення на офіційних вебсайтах МВС, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС інформації щодо заходів, проведених з нагоди національних свят.

3. Форми впровадження військово-патріотичного виховання в МВС та ЦОВВ

Залучення до військово-патріотичного виховання в МВС та ЦОВВ учасників бойових дій, членів сімей Героїв Небесної Сотні, ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) захисників та захисниць України, діячів сучасної культури, мистецтва, науки, спорту, які виявляють активну громадянську і патріотичну позицію, та осіб, які беруть участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України.

Участь Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України в заходах, які проводяться в межах Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокил» («Джура»), та інших заходах.

Організація культурно-просвітницької роботи з питань військово-патріотичного виховання та участь Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС у проведенні форумів, конференцій, семінарів, круглих столів, годин патріотичного виховання, брейн-рингів, уроків-реквіємів тощо.

Шефська співпраця із закладами освіти, закладами освіти системи МВС, військовими частинами щодо проведення заходів військово-патріотичного спрямування на базі музеїв МВС, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної поліції України, Національної гвардії України, територій військових містечок, військових частин.

Залучення працівників Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України до проведення в закладах освіти та закладах освіти системи МВС інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з питань правової безпеки, домедичної підготовки, підвищення престижу служби поліцейських, військовослужбовців, рятувальників тощо.

Сприяння МВС, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС проведенню всеукраїнських заходів патріотичного спрямування: військово-історичних фестивалів, військово-патріотичних зборів, реконструкцій воєнно-історичних подій, військово-патріотичних ігор.

Усебічне сприяння закладам освіти та громадським організаціям у формуванні професійно спрямованих навиків, знань та умінь у членів дитячо-юнацьких клубів з посиленою військово-спортивною підготовкою.

Формування комплексних підходів до військово-патріотичного виховання з урахуванням громадянсько-патріотичної, духовної і моральної, гендерної та інших складових (комунікація із засобами масової інформації, виготовлення в Національній поліції України, Державній прикордонній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України, закладах освіти системи МВС відеопродукції патріотичного змісту, використання в освітній діяльності закладів освіти системи МВС відеороликів військово-патріотичного змісту, наведення прикладів героїчного спротиву Українського народу тощо).

Участь Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС у впорядкуванні історичних пам'яток, місць поховань захисників, братських могил, меморіалів та об'єктів, які увічнюють пам'ять загиблих героїв боротьби за незалежність і територіальну цілісність України.

Започаткування освітньо-просвітницьких проєктів і напрямів роботи, інформаційних та навчально-методичних матеріалів, методичних рекомендацій, які потребують спільної координації МВС із Національною поліцією України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною гвардією України, закладами освіти системи МВС.

Оприлюднення та популяризація інформації військово-патріотичного спрямування на прикладах бойового досвіду та подвигів військовослужбовців, поліцейських, рятувальників, бійців територіальної оборони на офіційних вебсайтах, у соціальних мережах (акаунтах, публіках) Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС у фейсбук, інстаграм, тік ток, телеграм тощо (статті, документальні новели, фото- та відеоматеріали).

Створення музейних експозицій, виставок картин, скульптур, фотографій тощо з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету держави, участі Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України.

Взаємодія з волонтерськими організаціями, благодійними фондами, громадськими організаціями.

Поглиблене опрацювання в закладах освіти системи МВС нормативно-правових актів України, у тому числі тих, що спрямовані на усвідомлення злочинних діянь проти суверенітету та територіальної цілісності України, сучасного місця та ролі України в міжнародній спільноті.

4. Очікувані результати

У ході реалізації Концепції очікується досягти таких результатів.

Створення ефективної системи військово-патріотичного виховання молоді в МВС та ЦОВВ.

Консолідація зусиль МВС, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС з іншими державними органами, міністерствами, інституціями у справі військово-патріотичного виховання.

Закріплення (за сприяння МВС) в особистості, що формується, таких моральних цінностей, як відповідальність, відданість Батьківщині, непохитність у збереженні демократичних свобод держави.

Створення відповідних умов для виникнення в громадян інтересу до служби в Національній поліції України, Державній прикордонній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України, формування в них готовності до захисту України та виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності й незалежності України з метою становлення її як правової, демократичної, соціальної держави.

Зміцнення позицій МВС, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС у культурно-інформаційному просторі України з питань військово-патріотичного виховання.

Підвищення рівня охоплення молоді заходами (проєктами) МВС, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС, що спрямовані на збільшення чисельності осіб, готових до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

Популяризація українських молодіжних громадських об'єднань.

Збереження та розвиток у МВС, Національній поліції України, Державній прикордонній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України, закладах освіти системи МВС національних традицій, духовних, моральних цінностей, громадянської самосвідомості на прикладах героїчної боротьби Українського народу за створення власної держави, героїчних подвигів військовослужбовців, поліцейських, рятувальників під час відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України.

Виховання громадянської самосвідомості на прикладах героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і створення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності.

Закріплення (за сприяння МВС, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України) у свідомості громадян морально-патріотичних цінностей демократичного суспільства, спрямованих на повагу до прав людини, верховенство права, рівність усіх перед законом, готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

5. Індикатори ефективності

Індикаторами ефективності військово-патріотичного виховання в МВС та ЦОБВ є:

збільшення кількості заходів із залучення до військово-патріотичного виховання в Національній поліції України, Державній прикордонній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України та закладах освіти системи МВС учасників бойових дій, членів сімей Героїв Небесної Сотні, ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, діячів сучасної культури, мистецтва, науки, спорту, які виявляють активну громадянську і патріотичну позицію, та осіб, які беруть участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України;

збільшення кількості дітей та молоді, а також персоналу, озброєння та техніки Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, залучених до заходів, які проводяться в межах Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), та інших заходах;

збільшення кількості експозицій, виставок картин, скульптур, фотографій тощо в закладах освіти системи МВС з метою висвітлення героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету держави, участі Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України;

збільшення обсягів інформації військово-патріотичного спрямування на офіційних вебсайтах, у соціальних мережах МВС, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів вищої освіти МВС (статей, фото- та відеоматеріалів);

збільшення кількості форумів, брифінгів, конференцій, семінарів, круглих столів тощо з питань військово-патріотичного виховання, проведених Національною поліцією України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною гвардією України, закладами вищої освіти МВС;

створення та апробація нових форм освітньо-пізнавальної та практично-пізнавальної діяльності у сфері військово-патріотичного виховання у взаємодії Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів вищої освіти МВС (проведення в закладах освіти тренінгів практичного спрямування з тактико-спеціальної, вогневої, домедичної підготовки, військово-спортивних зборів у таборах із залученням поліцейських, військовослужбовців, рятувальників, науково-педагогічних працівників закладів освіти системи МВС тощо);

збільшення кількості онлайн-платформ та дистанційних технологій для проведення інформаційних заходів з військово-патріотичного виховання в Національній поліції України, Державній прикордонній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України, закладах освіти системи МВС;

розширення співпраці Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладів освіти системи МВС із представниками міжнародних організацій у сфері військово-патріотичного виховання;

збільшення відвідуваності представниками Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України, закладами освіти системи МВС культурно-просвітницьких заходів, що популяризують військово-патріотичні та національно-мистецькі традиції Українського народу;

підвищення серед здобувачів освіти закладів освіти системи МВС рівня знань про героїв-захисників України, видатних особистостей українського державотворення, визначних українських учених, педагогів, спортсменів, військових, провідних діячів культури, мистецтв, а також духовних провідників Українського народу;

зменшення кількості правопорушень, учинених неповнолітніми, у результаті проведення з дітьми культурно-просвітницьких та інших заходів, що популяризують патріотичні традиції Українського народу;

збільшення чисельності громадян, готових до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, служби в Національній поліції України, Державній прикордонній службі України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національній гвардії України, навчання в закладах освіти системи МВС.

6. Джерела фінансування, необхідні для виконання Концепції

Фінансування Концепції здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету, а також інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

14 червня 2004